

Wespół w zespół

Trudności finansowe w coraz mniejszym stopniu usprawiedliwiają tych, którym brakuje publikacji, odkryć, wynalazków i innych naukowych sukcesów. Najlepsi pieniądze znajdują, choćby dzięki Fundacji na rzecz Nauki Polskiej, która wspiera badaczy na każdym etapie ich kariery. Z punktu widzenia rozwoju kraju, szczególnie ważne są te inicjatywy, które ułatwiają współpracę między naukowcami, choćby program „TEAM: młode zespoły naukowe, które zmieniają oblicze polskiej nauki”. Adresowany jest on do tych, którzy właśnie uzyskali stopień doktora i będą podejmowali decyzje dotyczące swojej przyszłości.

Celem programu TEAM jest wspieranie naukowców, którzy mają ciekawy pomysł na pracę badawczą w dziedzinach powiązanych z biologią, techniką oraz informatyką i chcą stworzyć zespół, który go zrealizuje. Spośród 57 projektów,

Laureaci III edycji programu. Od lewej: dr hab. Joanna Trylska, prof. dr hab. inż. Karol Grela, dr hab. Dorota Gryko.

zgłoszonych do tegorocznej, trzeciej już edycji konkursu, wyłoniono osiem. Przewidziane na ten cel środki finansowe obejmują kwotę 16.5 mln zł. Członkowie zespołów (młodzi doktorzy, doktoranci, studenci) co miesiąc otrzymają wynagrodzenie na europejskim poziomie, a oprócz tego zasilą pulę swojej grupy grantem badawczym. Prof. **Konrad Banaszek** z Uniwersytetu Warszawskiego pokieruje pracami nad zastosowaniem w fotonice technologii wykorzystujących efekty kwantowe. Prof. **Wojciech Gawlik** z Uniwersytetu Jagiellońskiego zajmie się ośrodkami z koherencją kwantową. Prof. **Karol Grela** zbada N-heterocykliczne karbeny jako ligandy w metatezie olefin i innych reakcjach, a dr hab. **Dorota Gryko** z Instytutu Chemii Organicznej PAN w Warszawie – nowe aktywatory cyklicznych guanylowej jako potencjalne leki w chorobie wieńcowej. Prof. **Krzysztof Liberek** z Uniwersytetu Gdańskiego i Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego stworzy zespół badający rolę białek opiekuńczych w funkcjonowaniu komórki. Doc. dr hab. **Tomasz Lipniacki** z IPPT PAN w Warszawie przeanalizuje efekty molekularne i przestrzenne w sygnalizacji komórkowej. Prof. **Wojciech Młynarski** z Uniwersytetu Medycznego w Łodzi stworzy polski rejestr cukrzycy u dzieci i młodzieży. Natomiast dr hab. **Joanna Trylska** z Uniwersytetu Warszawskiego wraz z zespołem otrzyma grant na badanie peptydowego kwasu nukleinowego jako inhibitora translacji u bakterii.

Wszystkim Laureatom gratulujemy. Innych młodych badaczy zachęcamy do udziału w kolejnej, czwartej edycji konkursu. Na tych, którzy mają ciekawe pomysły na prace badawcze i chcą tworzyć opracowujące je zespoły, czeka 2 mln zł. Termin składania wniosków upływa 30 września. Więcej informacji na www.fnp.org.pl

A.D.

Internet dla niewidomych

Zapewne wszyscy pamiętają o tym, żeby niewidomemu pomóc przejść przez ulicę czy wejść do autobusu. Ale co zrobić, aby osoby z dysfunkcją wzroku miały te same szanse co zdrowe na dostęp do najnowszych informacji, na przykład prasowych?

Temu ostatniemu ma służyć inicjatywa podjęta przez Fundację Polskich Niewidomych i Słabowidzących „Trakt” i Instytut Maszyn Matematycznych, którego pracownicy w ciągu kilku miesięcy opracowali system, pozwalający łatwo i szybko zamieszczać w serwisie internetowym artykuły w formacie odpowiednim dla osób niedowidzących i niewidomych.

W przeciwieństwie do tych stron, które odwiedzamy na co dzień, pod adresem <http://ekiosk.imm.org.pl> nie znajdziemy kolorowych obrazków, ramek czy ruchomych reklam – są one zbędne dla niewidomych i niedowidzących, w dodatku utrudniają pracę komputerowym urządzeniom i oprogramowaniu wspomagającemu czytanie. Strona zawiera za to wiele udogodnień, ułatwiających nawigację oraz wyszukiwanie informacji. Obecnie udostępniane tytuły ukazują się z kilkudniowym opóźnieniem, dlatego są to na razie tylko miesięczniki i tygodniki.

Choć już dziś w serwisie można znaleźć niektóre poczytne magazyny, autorzy projektu i jego współtwórcza – Mazowieckie Stowarzyszenie Pracy dla Osób Niepełnosprawnych DE FACTO – liczą na to, że czytelnia z czasem wzbogaci się o kolejne publikacje. Do tego jednak potrzeba wsparcia ze strony wydawców, zaangażowanych wolontariuszy, a także większych środków finansowych.

A.D.

Rubinowy jubileusz

Do pierwszego spotkania fizyków doszło wiosną 86 lat temu, później zebrali się jeszcze osiem razy, a potem była wojenna przerwa. Od 1947 roku znów organizują Zjazd Fizyków Polskich, w różnych ośrodkach naukowych. Tej jesieni zbiorą się już po raz 40., w Krakowie, aby podsumować swoje prace, posłuchać wykładów, porozmawiać, wymienić doświadczenia, pomyśleć o metodach nauczania. Przygotowany przez Krakowski Oddział Polskiego Towarzystwa Fizycznego oraz Uniwersytet Jagielloński, Instytut Fizyki Jądrowej PAN, Akademię Górniczo-Hutniczą, Politechnikę Krakowską i Uniwersytet Pedagogiczny jubileuszowy zjazd odbędzie się w dniach 6–11 września. Obecni na nim będą czołowi polscy fizycy, swój udział potwierdzili także nobliści: J. Georg Bednorz z IBM Research Laboratory w Zurychu oraz Albert Fert z podparyskiego Mixte de Physique CNRS/Thales. Przewidziano wykłady plenarne, sesje specjalistyczne i plakatowe oraz otwarte odczyty popularnonaukowe. W niedzielę 6 września zostanie zorganizowana specjalna sesja nauczycielska, obejmująca m.in. warsztaty oraz pokazy dydaktyczne. Podczas jej trwania nastąpi rozstrzygnięcie dwóch konkursów poświęconych nauczaniu fizyki w szkole i wręczenie nagród laureatom. Zjazd podsumuje panel dyskusyjny „Quo vadis polska fizyko?”. *Świat Nauki* objął patronat nad wydarzeniem.

A.D.

